

ПРИЛОЖЕНИЕ

СЪДЕБНИ ДЕЛА - АНОТАЦИИ

1. Светослав Иванов (гр. София) срещу СБАЛАГ „Майчин дом“ ЕАД

а.д. № 8840/2024 г. на АССГ, Второ отделение, 30 състав

Заявление

Със заявление от месец юли 2024 г. Светослав Иванов иска от СБАЛАГ „Майчин дом“ ЕАД информация, описана в 7 точки, относно сключените договори за външни услуги:

1. Има ли в СБАЛАГ „Майчин дом“ ЕАД лице, назначено на трудов договор, което предоставя правни услуги на лечебното заведение? Моля да посочите правното основание, на което е назначено.
2. Има ли СБАЛАГ „Майчин дом“ ЕАД сключен договор за правни услуги с външно лице и на каква стойност е? Какво е правното основание за сключване на договора?
3. Извършвани ли са ремонти в болничното заведение от 01.01.2023 г. до 17.07.2024 г. и на каква стойност са същите?
4. Има ли СБАЛАГ „Майчин дом“ ЕАД сключени за периода от 01.01.2023 г. до 17.07.2024 г. договори за предоставяне на пиар услуги и на каква стойност са всички сключени договори? Моля да посочите стойностите поотделно и общо за целия период.
5. Към 17.07.2024 г. СБАЛАГ „Майчин дом“ ЕАД има ли сключени договори с външни лица за предоставяне на услуги? Моля да посочите поотделно сключените договори, техния предмет и стойност.
6. Колко са висящите съдебни дела, по които СБАЛАГ „Майчин дом“ ЕАД е страна към 17.07.2024 г.?
7. За периода от 01.06.2019 г. до 17.07.2024 г. колко са влезлите в сила съдебни решения, с които СБАЛАГ „Майчин дом“ ЕАД е осъдена да заплати парични суми на трети лица?

Отговор

С решение № РД-09-88/19.08.2024 г. директорът на „Майчин дом“ ЕАД предоставя информация по т. 1 и 3. Отказва информация по т. 2, 4 и 5 с мотив, че съдържа лични данни. Отказва информацията по т. 6 и 7 с мотив, че не се създава и съхранява.

Жалба

Отказът е обжалван пред АССГ. ПДИ поема делото преди първото съдебно заседание.

Развитие на делото

Делото е разгледано в открито заседание на 11 декември 2024 г. и е обявено за решаване.

Решение

С Решение № 1370/13.01.2025 г. на АССГ, Второ отделение, 30 състав, по административно дело № 8840/2024 г., съдия Мая Сукнарова отменя отказа по т. 2, 4, 5, 6 и 7 от заявлението и връща преписката на изпълнителния директор на „Майчин дом“ ЕАД за ново произнасяне с указания по тълкуване и прилагане на закона.

По отношение на информацията по т. 2, 4 и 5 от заявлението съдията посочва, че процедурата в случаите, в които исканата от заявителя информация засяга интересите на трето лица, изисква запитване на лицето, чиито интереси биха били засегнати, като основание за отказа за предоставянето ѝ, би било изричното несъгласие на третото лице. В случая в представената по делото административна преписка липсват данни въобще третите лица, с които са сключени договори за услуги с болничното заведение, да са запитвани по реда на ЗДОИ. Липсата на такова запитване и посочването като правно основание на отказа наличието на лични данни опорочава акта, доколкото не е спазен предвиденият в закона процесуален ред. Още повече, че достъпът до исканата информация не може да бъде отказан на основание наличие на лични данни в нея, тъй като същата следва да бъде предоставена със заличени лични данни.

От друга страна, в несъответствие с изискването на закона, задълженият по ЗДОИ субект не е изложил аргументи относно наличието или липсата на надделяващ обществен интерес по смисъла на § 1, т. 6 от ДР на ЗДОИ.

По отношение на отказа за предоставяне на исканата с т. 6 и т. 7 от заявлението информация съдът намира, че за предоставянето на посочената в т. 6 и т. 7 от заявлението информация не се изисква създаването на качествено нов по съдържание документ като носител на информация. Тази информация съществува при ответника и въпреки че не е свързана с обичайната му дейност, същата се събира и съхранява от лицата, осигуряващи правната защита на здравното заведение, независимо дали те са назначени по външни договори с дружеството или са част от неговия структурен състав по трудово, респективно служебно правоотношение, поради което задълженият субект е длъжен да я предостави на заявителя като обобщена справка. Поисканата с т. 6 и т. 7 от заявлението информация е от естество да послужи за съставяне на мнение за работата на дружеството като публичен субект.

Решението е окончателно.

2. Светослав Иванов (гр. София) срещу СБАЛАГ „Майчин дом“ ЕАД

а.д. № 8839/2024 г. на АССГ, Второ отделение, 50 състав

Заявление

Със заявление от месец юли 2024 г. Светослав Иванов иска от директора на СБАЛАГ „Майчин дом“ ЕАД следната информация:

1. В колко клинични пътеки, амбулаторни процедури, прегледи, консултации или друг вид медицинска дейност, платена от НЗОК, са участвали всеки един от членовете на Съвета на директорите на СБАЛАГ „Майчин дом“ ЕАД, изпълнителният директор и заместник изпълнителните директори през 2023 г. и през първите шест месеца на 2024 г.?
2. Какъв е размерът на най-високото и най-ниското годишно възнаграждение на лекарите (с включен допълнителен материален стимул и без включен ДМС) през 2023 г. и към 17.07.2024 г. в лечебното заведение?
3. Какъв е размерът на най-високото и най-ниското годишно възнаграждение на акушерките (с включен ДМС и без включен ДМС) през 2023 г. и към 17.07.2024 г. в лечебното заведение?
4. Какъв е размерът на най-високото и най-ниското годишно възнаграждение на началниците на клиники (с включен ДМС и без включен ДМС) през 2023 г. и към 17.07.2024 г. в лечебното заведение?
5. Какъв е размерът на най-високото и най-ниското годишно възнаграждение на служителите от администрацията на болницата, включително на длъжностите началник на отдел „Административноправно обслужване“ и главен счетоводител (с включен ДМС и без включен ДМС) през 2023 г. и към 17.07.2024 г. в лечебното заведение?
6. Колко са лицата, придобили право на пенсия, назначени на трудов договор в СБАЛАГ „Майчин дом“ ЕАД към дата 17.07.2024 г.?
7. Колко от ръководителите на клиники и отделения в СБАЛАГ „Майчин дом“ ЕАД са придобили право на пенсия, съответно са пенсионери?

Отговор

С Решение № РД-09-87/16.08.2024 г. директорът на „Майчин дом“ предоставя информация по т. 6 от заявлението и отказва информацията по т. 1 с мотив, че представлява лични данни, а информацията по т. 2-5 и 7 с мотив, че не създава и съхранява подобна информация.

Жалба

Срещу решението е подадена жалба до АССГ. ПДИ поема делото преди първото съдебно заседание.

Развитие на делото

На 12 ноември 2024 г. делото е разгледано в открито заседание и е отложено, за да се запознае адвокатът на жалбоподателя с представените от „Майчин дом“ доказателства. На 25 януари 2025 г. делото е разгледано в открито заседание и е обявено за решаване.

Решение

С Решение № 4670/11.02.2025 г. на АССГ, Второ отделение, 50 състав, по административно дело № 8839/2024 г., съдия Мария Бойкинова отменя отказа по т. 1, 2, 3, 4, 5 и 7 и връща преписката за ново произнасяне с указания по тълкуване и прилагане на закона.

Според съда, за да постанови отказ по т. 1 от заявлението, задълженият субект по ЗДОИ е посочил, че поради наличието на лични данни, информацията не може да се предостави. Видно от т. 1 на заявлението, изисква се информация за клиничните пътеки, амбулаторните процедури, прегледите, консултациите или друг вид медицинска дейност, в които са участвали членовете на Съвета на директорите на СБАЛАГ „Майчин дом“ ЕАД, включително изпълнителният ѝ директор и заместник-изпълнителните директори, и дейност, която е платена от НЗОК. Така формулирано искането по т. 1 от заявлението не изисква посочването на конкретните имена или други лични данни, а само посочване на длъжностите от ръководния състав на СБАЛАГ „Майчин дом“ ЕАД. Дори и да се приеме, че с исканата информация се засягат интересите на трети лица, следва да се има предвид, че съгласно чл. 37, ал. 1, т. 2 от ЗДОИ достъпът до исканата информация се предоставя дори и да се засягат интересите на третото лице и то изрично да е отказало предоставянето на обществената информация, когато е налице надделяващ обществен интерес. В случая в административната преписка се съдържат откази за предоставяне на исканата информация единствено от изпълнителния директор на СБАЛАГ „Майчин дом“ ЕАД и д-р В. Дяволов, като за другите членове на съвета на директорите липсват доказателства в тази насока. Отказите на третите лица обаче не са достатъчно основание, за да се постанови отказ за предоставяне на обществена информация, тъй като следва да се извърши преценка за наличието на надделяващ обществен интерес, който автоматично изключва правилото на чл. 37, ал. 1, т. 2 от ЗДОИ. С други думи, с разпоредбата чл. 37, ал. 1, т. 2 от ЗДОИ е предвидена възможността за отказ от представяне на обществена информация при наличие на засягане на интересите на третото лице и негов изричен отказ, освен в случаите на надделяващ обществен интерес. В подкрепа на горното е и разпоредбата на чл. 31, ал. 5 от ЗДОИ, съгласно която не е необходимо съгласието на третото лице, ако е налице надделяващ обществен интерес от разкриване на обществената информация. Съгласно § 1 т. 6 от ДР на ЗДОИ, „надделяващ обществен интерес“ е налице, когато чрез исканата информация се цели разкриване на корупция и на злоупотреба с власт, повишаване на прозрачността и отчетността на субектите

по чл. 3 от ЗДОИ. Анализът на разпоредбата на чл. 37, ал. 1, т. 2 от ЗДОИ налага извода, че в този случай задълженият субект следва да изложи съображения налице ли е законовото изключение, съобразно принципите на чл. 31, ал. 5 от ЗДОИ за надделяващ обществен интерес по смисъла на § 1, т. 6 от ДР на ЗДОИ, в изпълнение на която разпоредба задълженият субект по чл. 3 от ЗДОИ е длъжен да изложи съображения за оборване на тази презумпция. Това е така, тъй като преценката налице ли е или не надделяващ обществен интерес е елемент от фактическия състав на чл. 37, ал. 1, т. 2 от ЗДОИ. До доказване на противното, обществен интерес от разкриването е налице, когато информацията улеснява прозрачността и отчетността на субектите относно вземаните от тях решения; гарантира законосъобразното и целесъобразното изпълнение на законовите им задължения; разкрива лошо управление на държавно или общинско имущество или други незаконосъобразни или нецелесъобразни действия или бездействия на административни органи и длъжностни лица в съответните администрации, с които се засягат държавни или обществени интереси, права или законни интереси на други лица. В случая в оспорената т. 1 от решението липсва анализ относно наличието на надделяващ обществен интерес, което представлява съществено нарушение на административнопроизводствените правила, довело до неправилно приложение на материалния закон.

Съдът не споделя и извода в обжалваното решение, че информацията от т. 2 до т. 5 от заявлението, касаеща най-високото и най-ниското годишно възнаграждение (с включен ДМС и без включен ДМС) на лекарите, акушерите, началниците на клиники, служителите от администрацията, включително началник отдел „Административноправно обслужване“ и главен счетоводител през 2023 г. и към 17.07.2024 г. не е налична в СБАЛАГ „Майчин дом“ ЕАД, тъй като не се обработва и съхранява във вида и по критерия, съгласно които се изисква със заявлението. Принципно вярно е възражението на ответника, че така поисканата информация по т. 2 до т. 5 от заявлението изисква от задължения субект да извърши допълнителни действия и справки, за да отговори на въпросите, но това само по себе си не е законово основание за отказ за предоставяне на обществена информация, още повече че органът на основание чл. 30, ал. 1 от ЗДОИ е удължил срока за предоставяне на информацията именно с необходимостта от изготвяне на съответните справки от компетентните за това отдели „Финансово-счетоводен отдел“ и „Административноправно обслужване“. Действително информацията за най-високото и най-ниско годишно възнаграждение на ръководния състав и персонала на лечебното заведение може да не се съхранява по този критерий и в този вид, но след като в месечните ведомости за работните заплати се съдържа необходимата информация за размера на месечните трудовите възнаграждения, справка за годишния им размер може да се направи, без това особено да затрудни компетентния „Финансово-счетоводен отдел“. Следователно исканата информация във връзка с трудовите или служебни правоотношения при и по повод на заемани длъжности в СБАЛАГ „Майчин дом“ ЕАД, макар и съхранявана в друг вид,

съществува при ответника, поради което няма пречка същата да бъде предоставена като справка за всяка една от длъжностите, дори и за по-кратък срок, в случай че не може на годишна база. Този извод кореспондира и със становището на оперативния счетоводител, в което изрично се посочва, че във ведомостите за работните заплати се съдържа информация за основните работни заплати, определени със сключения трудов договор, извънреден труд, работа на официални празници и други, както и пера с незадължителен характер като допълнително трудово възнаграждение. С оглед на така изложените мотиви според настоящия съдебен състав няма пречка информацията за трудовите възнаграждения да се предостави на заявителя във вида и за периода, в който разполага задълженият субект, така че да може заявителят да си направи извод за работата на задължения субект, каквато е целта на закона.

По т. 7 от заявлението – колко от ръководителите на клиники и отделения в СБАЛАГ „Майчин дом“ ЕАД са придобили право на пенсия, съответно са пенсионери, съдът намира, че търсената информация също е налична и се съхранявана от задължения субект, доколкото задълженият субект е предоставил подобна информация по т. 6 от заявлението, с която също се иска информация за работещите пенсионери в СБАЛАГ „Майчин дом“ ЕАД. С оглед горното няма пречка да се предостави такава информация и относно ръководния състав на СБАЛАГ „Майчин дом“ ЕАД.

На последно място съдът приема, че не е налице твърдяното от ответника наличие на злоупотреба с право от страна на заявителя с аргумент, че същият и неговата съпруга са подали общо 5 броя заявления за достъп до обществена информация до СБАЛАГ „Майчин дом“ ЕАД със сходни въпроси. Основните принципи при осъществяване на правото на достъп на обществена информация съгласно чл. 6, ал. 1 от ЗДОИ са: откритост, достоверност и пълнота на информацията, осигуряване на еднакви условия за достъп до обществената информация, осигуряване на законност при търсенето и получаването на информация, защита на правото на информация, защита на личните данни и гарантиране на сигурността на обществото и държавата. Правото на гражданите за търсене и получаване на информация по ЗДОИ по никакъв начин не е ограничено в преценката им кога, колко пъти и при какви обстоятелства да упражнят това свое право, като сезират задължените субекти по ЗДОИ. Правото на достъп до обществена информация трябва да бъде упражнено добросъвестно и с цел постигане на предвидените в закона цели, а не с цел накърняване на права или законни интереси на други лица – аргумент от разпоредбата на чл. 57, ал. 2 от Конституцията и чл. 6, ал. 1 от ЗДОИ. Подаването на жалба срещу индивидуални административни актове, каквито са отказите по чл. 37 от ЗДОИ за предоставяне на обществена информация, и с които се засягат неблагоприятно правата и законните интереси на заявителите, е право, което поначало и по принцип е правомерно процесуално действие, тъй като е насочено в защита на гарантирани права. Това право обаче също да трябва да бъде упражнено

добросъвестно, като не се изключва възможността както от злоупотреба с това право, така и с възникнало в резултат на него упражняване на съдопроизводствено действие. С разпоредбата на чл. 3 от ГПК е въведено задължение за участващите в съдебните производства и техните представители да упражняват предоставените им процесуални права добросъвестно и съобразно добрите нрави, именно като защита от злоупотребата с право. В случая с подаването на заявление за достъп до обществена информация се слага началото на едно административно производство по чл. 24 от АПК, поради което същото не може да се определи като злоупотреба с право. Такава злоупотреба с право би имало, ако целта на заявленията за достъп до обществена информация е да се образуват съдебни производства с цел увреждане на интересите на ответника, като се претендира заплащането на разноски за адвокатско възнаграждение, какъвто не е настоящият случай. В подкрепа на горния извод е и разпоредбата на чл. 40, ал. 1 от ЗДОИ, с която законодателят изрично е предвидил при решаване от съда на въпроса относно разноските да се взема предвид наличието на злоупотреба с право. С други думи законодателят не е ограничил със ЗДОИ броя на подадените заявления за достъп до обществена информация от гражданите, а само е предвидил в случай на установена и доказана злоупотреба с право при упражняване на съответните им процесуални права в съдебните производства, да не им се присъждат сторените от тях съдебни разноски. По настоящето дело не се претендират разноски от жалбоподателя за адвокатско възнаграждение, както и няма данни по делото такива да са поискани и по другите съдебни производства, посочени от процесуалния представител на ответника, поради което не може да се приеме, че с подадената жалба срещу процесното решение се цели увреждане на ответника.

Решението е окончателно.

3. Марта Георгиева (СОС) срещу заместник-кмета на Столична община

а.д. № 9338/2024 г. на АССГ, Второ отделение, 33 състав

Заявление

Със заявление от месец август 2024 г. Марта Георгиева иска от СО да ѝ бъде предоставена информация, описана в 10 точки, за две заловени безстопанствени кучета в София през февруари и март. Конкретно е поискана следната информация:

1. Получени сигнали (със заличени лични данни на подателите), отнасящи се до всяко едно от двете кучета.
2. Протокол от проверка на сигналите, съгласно глава втора от Вътрешните правила за организацията на дейността на ОП "Екоравновесие".

3. График за деня на залавянето, който съдържа данни, че залавянето е координирано с доброволци, съгласно чл. 10 от Наредба 4 от 01.02.2021 г. на МЗХ.
4. Приемо-предавателен протокол след залавянето на кучетата, съгласно чл. 13, ал. 1, т. 1 от Наредба 4 от 01.02.2021 г. на МЗХ.
5. Членове на екипа по залавяне.
6. Номер на превозното средство за транспортиране на кучетата и данни за наличието на лиценз за транспортиране на безстопанствени кучета, пътна книжка и джипиес данни за дните на залавяне на кучетата (съгласно чл. 11 от Наредба 4 от 01.02.2021 г на МЗХ).
7. Индивидуално досие.
8. Данни от първичен преглед.
9. Данни за наложена карантина.
10. Данни за приложени ветеринарномедицински манипулации.

Отговор

Заместник-кметът на СО отказва достъп до исканата информация с мотиви, изложени в становище на ОП „Екоравновесие“, според което исканата информация за лицата участвали в залавянето на кучетата, представлява лични данни, а информацията за третирането на заловените кучета представлява ветеринарномедицинска информация, която не е обществена по смисъла на ЗДОИ.

Жалба

С подкрепата на ПДИ отказът е обжалван пред АССГ.

Развитие на делото

Делото е разгледано в открито заседание на 23 януари 2025 г. и е обявено за решаване.

Решение

С Решение № 4000/06.02.2025 г. на АССГ, Второ отделение, 33 състав, по административно дело № 9338/2024 г. съдия Галин Несторов отменя отказа и връща преписката на заместник-кмета на СО за ново произнасяне по заявлението с указания по тълкуване и прилагане на закона.

Съдът приема, че в конкретния случай исканата информация по заявлението следва да се квалифицира като обществена. Действително, съобразно изложените в заявлението съображения, посредством нейното предоставяне се цели създаване на възможност да се състави мнение относно дейността на задължения субект, във връзка с дейността на СО в областта на ветеринарномедицинската дейност, свързана със залавяне и третиране на конкретно посочени животни – кучета. В случая безспорно е налице обществен интерес от предоставянето ѝ.

Изложените мотиви за отказ в процесното решение са неоснователни и недостатъчни, за да обосноват процесния отказ.

Мотивите на административния орган, доразвити и в съдебно заседание, относно наличието на лични данни по отношение на част от информацията следва да се споделят единствено по отношение на т. 4 от заявлението, в което се иска предоставяне на имената на служителите, извършили конкретното залавяне на бездомни кучета. За тази информация следва да се спази разпоредбата на чл. 37, ал. 1, т. 2 от ЗДОИ, според която: „Основание за отказ от предоставяне на достъп до обществена информация е налице, когато: достъпът засяга интересите на трето лице и то изрично е отказало предоставяне на исканата обществена информация, освен в случаите на надделяващ обществен интерес“. Т.е., за да се постанови отказ от достъп до обществена информация в тази хипотеза, следва достъпът да засяга интересите на третото лице, да е налице изричен негов отказ за предоставяне на исканата обществена информация и да липсва надделяващ обществен интерес. Първите два юридически факта следва да са налице кумулативно, за да се постанови отказа като тяхното действие се проявява само когато не е налице третият юридически факт – да не е налице надделяващ обществен интерес. Административният орган по тази точка следва да изложи съображения в посока, че информацията засяга интересите на трето лице, като прецени дали е налице надделяващ обществен интерес от предоставянето ѝ. Достъпът до исканата информация не може да се ограничава на основание чл. 13, ал. 4 от ЗДОИ при наличие на надделяващ обществен интерес.

В настоящия случай се иска предоставяне на информация, която се намира в изготвени и налични в общинско дружество документи. Става въпрос за служебна информация по смисъла на чл. 11 от ЗДОИ, като на основание чл. 13, ал. 1 от ЗДОИ достъпът до служебна обществена информация е свободен. Съгласно чл. 17, ал. 1 от ЗДОИ достъпът до обществена информация, създавана, получавана или съхранявана във връзка с дейността на задължените субекти по чл. 3, е свободен. Гореизложеното води до извод за незаконосъобразност на оспорения отказ, тъй като не е предоставена исканата обществена информация при липса на годно правно основание за това.

Фактическите и правни основания са задължителни елементи от съдържанието на индивидуалния административен акт и имат пряко отношение за защита на засегнатите права и интереси. При липса на изложени относими правни основания съдът намира актовете за незаконосъобразни, поради което следва да бъдат отменени, а административната преписка върната на административния орган за ново произнасяне при спазване на дадените задължителни указания по тълкуването и прилагането на закона във връзка с необходимостта от предоставяне на исканата информация по посочения в

заявлението начин, с изключение на т. 4 от заявлението, по която следва да се изложат съответни мотиви и да се прецени дали са налице съответни основания от предоставянето ѝ.

Решението е окончателно

4. Магдалена Славова (гражданско обединение „Вода за Омуртаг“) срещу МРРБ

а.д. № 683/2024 г. на Административен съд - Търговище, I състав

Заявление

На 18 ноември 2024 г. Магдалена Славова подава заявление до МРРБ, с което иска да ѝ бъде предоставена информация за Регионално прединвестиционно проучване на МРРБ за обособената територия, обслужвана от ВиК - Търговище ООД, в частта, която засяга населените места в общините Омуртаг и Антоново и конкретно:

1. Във връзка възложеното и извършеното от МРРБ, приключило през 2023 г., РПИП за обособената територия, обслужвана от ВиК - Търговище ООД, моля да ми бъде предоставено копие на тези части от РПИП за обособената територия, които се отнасят за всички населени места в Община Омуртаг и
2. Във връзка възложеното и извършеното от МРРБ, приключило през 2023 г., РПИП за обособената територия, обслужвана от ВиК - Търговище ООД, моля да ми бъде предоставено копие на тези части от РПИП за обособената територия, които се отнасят за всички населени места в Община Антоново.

Отговор

С писмо с изходящ № 94-00-125-[1]/03.12.2024 директорът на дирекция „Правна“ в МРРБ отказва достъп с мотив, че исканата информация представлявала подготвителни документи – чл. 13, ал. 2, т. 1 от ЗДОИ.

Жалба

С подкрепата на ПДИ отказът е обжалван пред Административен съд - Търговище.

Развитие на делото

Делото е разгледано в открито заседание на 12 февруари 2025 г. и е обявено за решаване.

Решение

С Решение № 293/19.03.2025 г. на Административен съд - Търговище, I състав, по административно дело № 683/2024 г., съдия Красимира Тодорова отменя отказа и връща преписката на директора на дирекция „Правна“ в МРРБ за ново

произнасяне с указания по тълкуване и прилагане на закона.

Съдът намира за неприложима в случая хипотезата на чл. 13, ал. 2 от ЗДОИ за ограничаване на достъпа до служебна обществена информация, на каквото правно основание е постановен оспореният отказ. Съгласно разпоредбата на чл. 13, ал. 2, т. 1 от ЗДОИ може да бъде отказан достъп до обществена служебна информация, когато тя е свързана с оперативната подготовка на актовете на органите и няма самостоятелно значение и представлява мнения и препоръки, изготвени от или за органа, становища и консултации. Смисълът на чл. 13, ал. 2, т. 1 от ЗДОИ е, че той ограничава достъпа до служебна обществена информация, когато тя е свързана с подготовката на актове на органите и няма самостоятелно значение, защото обществото може да си я набави от издадения акт от органа. В случая обаче обществената информация, достъп до която е заявен от жалбоподателката, не може да бъде набавена от издадения въз основа на нея акт.

Посоченото ограничение на достъпа не е абсолютно, тъй като същото се преодолява при наличие на визираното в чл. 13, ал. 4 от ЗДОИ условие, според което достъпът до служебна обществена информация не може да се ограничава при наличие на надделяващ обществен интерес.

Основанията за отказ за предоставяне на обществена информация са посочени в чл. 37 от ЗДОИ, като са предвидени и изключения, при които задължението за предоставяне остава, ако е налице надделяващ обществен интерес от разкриването ѝ.

С нормите на § 1, т. 5 и 6 от ДР на ЗДОИ законодателят е създал оборима презумпция, че в определени случаи е налице надделяващ обществен интерес. Посочената презумпция има тази правна последица, че обръща тежестта на доказване – не заявителят, а органът следва да установи, че в конкретния случай не е налице надделяващ обществен интерес.

В случая органът не е изложил мотиви. Поради това липсата на мотиви на органа и съответно отсъствието на доводи, че не е налице хипотезата на надделяващ обществен интерес, водят до извод за незаконосъобразност на индивидуалния административен акт. За да е оборена презумпцията на надделяващ обществен интерес, е необходимо органът да е доказал, че общественият интерес от разкриването не е убедителен. Поради липсата на мотиви в акта не може да се прецени спазването на материалния закон. Мотивите на административния акт представляват единство от фактическите и правни основания за издаването му, като наличието им в акта дава възможност на адресата да разбере волята на органа и да защити правата и интересите си пред съда, ако счита, че същите са нарушени.

По изложените съображения акта на органа следва да се отмени и преписката на основание чл. 173, ал. 2 от АПК да се върне на същия орган за ново произнасяне при спазване на задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона. При новото произнасяне по заявлението на жалбоподателката, органът следва да се съобрази като издаде мотивиран административен акт, с който да: предостави достъп или да изложи мотиви защо не е налице обществен интерес, или да обоснове мотивиран отказ, ако се касае за служебна информация.

Решението е окончателно.

5. Сдружение „Гражданска инициатива за премахване на паметника на съветската армия“ срещу МК

а.д. № 635/2025 г. на АССГ, Второ отделение, 37 състав

Заявление

Със заявление от 12 декември 2024 г. сдружение „Гражданска инициатива за премахване на паметника на съветската армия“, представлявано от Кубер Сапарев, искат от МК информация за съгласувателната процедура по одобряване на проекта за премахване на паметника. Конкретно са поискани изходящи писма до заинтересовани страни и становища от заинтересовани страни, информация за това разгледан ли е проектът от конкретен специализиран орган към министерството – Специализирания експертен съвет по изобразителни изкуства и информация за предприетите от министерството действия по разглеждане и съгласуване на проекта.

Отговор

С решение от 20 декември 2024 г. главният секретар на МК отказва достъп с мотив, че идентична информация е предоставена вече на сдружението по предходно заявление от месец август 2024 г. – основание за отказ по чл. 37, ал. 1, т. 3 от ЗДОИ.

Жалба

Отказът е обжалван пред АССГ. ПДИ поема делото преди първото съдебно заседание.

Развитие на делото

Делото е разгледано в открито заседание на 18 март 2025 г. и е обявено за решаване.

Решение

С Решение № 10693/27.03.2025 г. на АССГ, Второ отделение, 37 състав, по административно дело № 635/2025 г., съдия Адриан Янев отменя отказа на

главния секретар и изпраща преписката на МК за предоставяне на достъп до исканата информация.

Съдът отбелязва, че страните не спорят, че със заявлението се иска предоставяне на обществена информация. Спорът е концентриран за приложението на разпоредбата на чл. 37, ал. 1, т. 3 от ЗДОИ, според която основание за отказ от предоставяне на достъп до обществена информация е налице, когато исканата обществена информация е предоставена на заявителя през предходните 6 месеца.

Съдът посочва, че разпоредбата на чл. 37, ал. 1, т. 3 от ЗДОИ ограничава достъпа до информация, когато тя е получена през последните 6 месеца от заявителя. За приложението е необходимо наличие на идентичност на вече предоставената информация и търсената такава. В случая такава идентичност липсва, тъй като с решение от 18.08.2024 г. е предоставена информация, че проектът следва да се разгледа от СЕСИИ, чиито членове се определят със заповед на министъра на културата и същият ще бъде разгледан след постъпване на всички становища от засегнатите страни. Това означава, че към онзи момент съответният проект не е бил разгледан, тъй като се е изчаквало получаването на становища от заинтересовани лица, които не са посочени в акта. Със заявлението, предмет на произнасяне с оспореното решение, се иска информация за заинтересованите лица и дали са постъпили становища от тях, както и за това дали е сезиран и кога СЕСИИ за разглеждане на проекта. Подобна информация не е искана с предходното заявление. Органът е дал информация за необходимостта от постъпване на становища от заинтересованите лица, за да се разгледа проекта от СЕСИИ и не уточнява кога е внесен този проект. В тази връзка за жалбоподателя са възникнали допълнителни въпроси, свързани със заинтересованите лица, постъпването на становища, датата на внасяне на проекта в СЕСИИ и други действия на МК по разглеждане и съгласуване на проекта до момента. Всички тези обстоятелства не са били предмет на предходното заявление и решение.

Допълнително следва да се отбележи, че за 6 месеца е напълно възможно подаването на становища от тези лица и да се пристъпи към внасяне на проекта и разглеждането му от СЕСИИ, т. е. касае се за актуалното състояние по движението на преписката за разглеждане на съответния проект, а това са все обстоятелства, които във всеки момент могат да се променят и жалбоподателят няма как да знае за това, при което не намира приложение чл. 37, ал. 1, т. 3 от ЗДОИ.

Решението е окончателно.

6. Асен Йорданов („Биволь“) срещу Агенция „Митници“

Заявление

В началото на месец декември 2024 г. Асен Йорданов („Биволь“) подава заявление до Агенция „Митници“, с което иска информация за количествата суров петрол от Казахстан, които са обмитени от началото на 2024 г. като внос в България през пристанище „Росенец“, както и информация за държавите на произход на част от количествата внесени втечен газ от началото на 2024 г. през Териториална дирекция Митница Бургас.

Отговор

След получаване на заявлението от Агенция „Митници“ провеждат процедура за търсене на съгласие от трети лица. Получават съгласие от „Булмаркет ДМ“ ЕООД. „Топливо Газ“ ЕООД изразява съгласие за предоставяне на информацията, касаеща общото количество от внос на втечен газ, но не предоставя съгласие да бъде споделяна конкретна информация относно: произхода на внесените количества; тази, свързана с броя на разтоварените танкери; информацията относно доставчиците и транспортните фирми, доставили количествата от внос. Посочената информация била квалифицирана като „търговска тайна“, която дружеството не желае да бъде разпространявана. „Лукойл Нефтохим Бургас“ АД изразява изрично несъгласие за предоставяне на исканата информация. Като аргументи за несъгласието е посочено, че исканата информация не представлява „обществена информация“ по смисъла на ЗДОИ; че същата представлява търговска тайна, съгласно чл. 3 от Закона за търговската тайна и като такава е „чувствителна“ за дружеството, тъй като би могло да нанесе значително увреждане на конкуренцията между търговците на пазара на производство, съхранение и продажба на горива в страната.

С решение от 27 декември 2024 г. заместник-директор на Агенция „Митници“ отказва достъп, като приема, че конкретният случай попада в ограничението на нормата на чл. 37, ал. 1, т. 2 от ЗДОИ, която предвижда, че основание за отказ от предоставяне на достъп до обществена информация е налице, когато достъпът засяга интересите на трето лице и то изрично е отказало предоставяне на исканата обществена информация.

Жалба

С подкрепата на ПДИ отказът е обжалван пред Административен съд - Бургас.

Развитие на делото

Делото е разгледано в открито заседание на 19 март 2025 г. и е обявено за решаване.

Решение

С Решение № 3520/15.04.2025 г. на Административен съд - Бургас, IV състав, по административно дело № 48/2025 г. съдия Галина Радикова отменя отказа и връща преписката на Агенция „Митници“ за ново произнасяне по заявлението с указания по тълкуване и прилагане на закона.

Съдът посочва, че заявителят е поискал предоставяне на информация относно общото количество суров петрол от Казахстан, което е обмитено като внос в България от началото на 2024 г. през пристанище „Росенец“, както и информация за количествата и произхода на внос на втечен газ през Митница Бургас за същия период.

Няма искане за достъп до каквато и да е било информация, свързана с конкретни вносители.

Фактът, че органът може да установи кои са вносителите сам по себе си не е предпоставка да се приеме, че искането за достъп до обществена информация засяга интересите на тези лица, което да налага искане на съгласие от тях за предоставяне на информацията. Тъй като в случая последните са търговски дружества, следва да бъде доказано, че исканата информация представлява производствена или търговска тайна. Легална дефиниция за нея дава разпоредбата на § 1, т. 5 от ДР на ЗДОИ, според която "производствена или търговска тайна" са факти, информация, решения и данни, свързани със стопанска дейност, чието запазване в тайна е в интерес на правоимащите.

Данните за общите количества суров петрол и втечен газ и произхода на последните не могат да бъдат свързани с конкретната стопанска дейност на определен търговски субект, така че да е възможно извършване на преценка за наличие на производствена или търговска тайна. Възможността за засягане на интересите на трето лице не следва да е предполагаема, тя следва да е реална. Като е приел обратното и е изискал съгласие от различни търговски дружества, административният орган неправилно е приложил материалния закон.

Решението е окончателно.

7. Мила Чернева („Капитал“) срещу ДНСК

а.д. № 2884/2025 г. на АССГ, Второ отделение, 50 състав

Заявление

Със заявление от 17 февруари 2025 г. Мила Чернева иска да ѝ бъде предоставен достъп до 11 броя наказателни постановления, издадени за незаконно строителство в участъци 4 и 5 от АМ „Хемус“.

Отговор

С решение от 24 февруари 2025 г. главният секретар на ДНСК отказва с мотиви, че исканата информация не представлява обществена информация по смисъла на чл. 2, ал. 1 от ЗДОИ, тъй като визираните в заявлението 11 броя наказателни постановления представляват документи, съставени по реда на Закона за административните нарушения и наказания, които се връчват само на нарушителя, поради което всяко едно трето незаинтересовано не е оправомощено да получи или узнае съдържанието на съответното наказателно постановление. Като правно основание за отказа е посочена разпоредбата на чл. 13, ал. 2, т. 1 от ЗДОИ, според която може да бъде ограничен достъпът до информация, когато тя е свързана с оперативна подготовка на актове на органа и няма самостоятелно значение.

Жалба

С подкрепата на ПДИ отказът е обжалван пред АССГ.

Развитие на делото

Делото е разгледано в открито заседание на 20 май 2025 г. и е обявено за решаване.

Решение

С Решение № 20095/11.06.2025 г. на АССГ, Второ отделение, 50 състав, по административно дело № 2884/2025 г. съдия Мария Бойкинова отменя отказа на главния секретар на ДНСК и му изпраща преписката за ново произнасяне по заявлението с указания по тълкуване и прилагане на закона.

Съдът не споделя извода на административния орган, че исканата информация не е обществена по смисъла на чл. 2, ал. 1 от ЗДОИ. Това е така, тъй като съдържащата се информация в наказателните постановления, издадени във връзка с установени нарушения при изграждането на лотове от АМ „Хемус“ се събира, създава и съхранява по повод дейността на ДНСК (чл. 11, във връзка с чл. 9, ал. 1 от ЗДОИ), а, от друга страна, от нея заявителят може да си състави мнение за дейността на органа. ДНСК упражнява контрол по спазването на ЗУТ и на нормативните актове по прилагането му при проектиране на строителството, в това число влагането на качествени строителни материали и изделия с оглед осигуряването на сигурността, безопасността, достъпността и другите нормативни изисквания към строежите, и обследва аварията в строителството. Исканата информация е именно във връзка горните правомощия на ДНСК, тъй като касае издадени наказателни постановления, с които са наложени имуществени санкции за незаконно строителство на участъци от АМ „Хемус“. Поисканата информация е свързана със строителството на пътен участък от АМ „Хемус“ и доколкото касае състоянието на автомагистралата и безопасността на пътя, безспорно е свързана с обществения живот в страната. Ето защо достъпът

до тази служебна обществена информация е свободен и може да бъде ограничен в изрично изброените в чл. 13, ал. 2 от ЗДОИ хипотези, които в случая не са налице.

Видно от оспореното решение, административният орган е приел, че е налице хипотезата на чл. 13, ал. 2, т. 1 от ЗДОИ, при която достъпът се ограничава, когато информацията е свързана с оперативната подготовка на актовете на органите и няма самостоятелно значение (мнения и препоръки, изготвени от или за органа, становища и консултации). Този извод на административния орган е неправилен и не кореспондира с установените по делото факти и обстоятелства. По същество наказателното постановление е правораздавателен акт, издаден от компетентен орган в кръга на предоставените му със закон правомощия, поради което не е приложима разпоредбата на чл. 13, ал. 2, т. 1 от ЗДОИ, която се отнася до мнения, препоръки, становища или консултации, които са свързани с изготвянето на крайния акт, и които нямат самостоятелно значение.

Не е налице хипотезата на чл. 37, ал. 1, т. 1 от ЗДОИ като основание за отказ от предоставяне на достъп до обществена информация поради ограничение, предвидено със закон, доколкото със ЗАНН се определят общите правила за административните нарушения, за ангажиране и изпълнение на административните наказания и не се съдържа такова ограничение, както неправилно е приел органът.

Независимо, че в заявлението липсва уточнение дали исканата информация е за влезли в сила наказателни постановления, т.е. необжалвани или потвърдени вследствие на упражнен съдебен контрол, настоящият съдебен състав намира, че няма пречка на заявителя да се предостави подробна информация за процесните наказателни постановления, за които не се спори между страните (11 на брой), включваща: номер и датата на НП, срещу кого е издадено, установените нарушения, правната им квалификация, размера на имуществената санкция/глоба и санкционната разпоредба, както и кои НП са влезли в сила и кои са обжалвани. Така от горната информация, противно на приетото от органа, заявителят ще може си състави мнение за дейността на задължения по ЗДОИ субект ДНСК, а именно какви мерки са предприети срещу незаконно строителство в участъци 4 и 5 на АМ „Хемус“.

Решението е окончателно.

8. Хрисимира Милкова (ShumenOnline.bg) срещу БДЧР

а.д. № 249/2025 г. на Административен съд - Шумен, III състав

Заявление

В началото на месец април 2025 г. в редакцията на shumenonline.bg е получен отговор (по заявление за достъп до информация) на Областния управител на Област Шумен, от който става ясно, че по данни на БДЧР ВЕЦ „Моста“ е работил през месеците януари, февруари и април 2024 година, а ВЕЦ „Тича“ през януари 2024 година.

В тази връзка, на 13 април 2025, Хрисимира Милкова (журналист от shumenonline.bg) подава заявление до Басейнова дирекция „Черноморски район“ – Варна, с което иска достъп до следната информация:

- Използваната от всеки ВЕЦ количество вода, както и произведена енергия за всеки от посочените месеци.
- Отчетите на енергийния оператор.
- В посочените месеци двете ВЕЦ извършили ли са нарушение? Това поредно тяхно нарушение ли е? Колко такива нарушения са извършили вецовете за последните пет години. Какви действия и санкции ще бъдат наложени спрямо тях?

Отговор

С Решение за частичен достъп № 22/30.04.2025 г. директорът на БДЧР предоставя информация за констатирани нарушения и наложени санкции и отказва информация за използваната вода и произведената енергия с мотив, че достъпът засяга интересите на трети лица (дружествата – титуляри на конкретните разрешителни за водовземане) и те изрично са отказали предоставяне на исканата обществена информация (основание за отказ по чл. 37, ал. 1, т. 2 от ЗДОИ).

Жалба

С подкрепата на ПДИ отказът е обжалван пред Административен съд - Шумен.

Развитие на делото

Делото е разгледано в открито заседание на 25.06.2025 г. и е обявено за решаване.

Решение

С Решение № 1050/04.07.2025 г. на Административен съд - Шумен, III състав, по административно дело № 249/2025 г. съдия Росица Цветкова отменя отказа и изпраща преписката на директора на БДЧР за ново произнасяне по заявлението в 30-дневен срок.

Съдията приема, че е налице порок на формата и съдържанието на акта, изразяващ се в липса на мотиви.

Съдията отбелязва, че органът е посочил като фактическо основание за

приложимостта на правното основание за отказ, че информацията засяга интересите на трети лица и те изрично са отказали предоставяне на исканата обществена информация, но не е изложил никакви мотиви в акта дали в случая липсва надделяващ обществен интерес, което е част от основанията за отказ по чл. 37, ал. 1, т. 2 от ЗДОИ.

Безспорно дружествата „Касиопея -7“ ООД – собственик на ВЕЦ „Моста“, и „Трейдиом“ ЕООД – собственик на ВЕЦ „Тича“, и титулярите на конкретните разрешителни, с чиято търговска дейност е свързана заявената информация, а именно за ползвано количество вода и произведена енергия от посочените ВЕЦ „Моста“ и ВЕЦ „Тича“, са трети лица по смисъла на чл. 37, ал. 1, т. 2 от ЗДОИ, чиито интереси се засягат от процесната обществена информация за поисканите периоди, поради което правилно от административния орган е било поискано съгласие от техните представители. Видно обаче от приложенията по делата писма, с които е заявено несъгласие за предоставяне на исканата информация, и двете дружества не са посочили конкретни обстоятелства, въз основа на които са отказали предоставянето на тази информация.

Фактът, че двете дружества са отказали предоставянето на процесната обществена информация, която ги засяга, не е достатъчен, за да е приложимо основанията за отказ по чл. 37, ал. 1, т. 2 от ЗДОИ, а трябва да бъде установено дали е или не е налице надделяващ обществен интерес, каквито мотиви липсват в процесното решение.

Съгласно § 1, т. 6 от ДР на ЗДОИ „надделяващ обществен интерес е налице, когато чрез исканата информация се цели разкриване на корупция и на злоупотреба с власт, повишаване на прозрачността и отчетността на субектите по чл. 3 и чл. 4 от ЗДОИ“. Видно от цитирания текст наличието на надделяващ обществен интерес е налице в четири посочени хипотези, а именно, когато информацията се иска с цел 1. разкриване на корупция; 2. злоупотреба с власт; 3. за повишаване на прозрачността и 4. отчетността на задължен субект, като всяка една от предпоставките обосновава наличието на надделяващ обществен интерес.

Налице е непротиворечива съдебна практика, според която, за да е оборена презумпцията на надделяващ обществен интерес, е необходимо органът да е доказал, че общественият интерес от разкриването не е убедителен и не превишава явно интереса на третата страна от запазване на търговската тайна. Органът трябва да докаже, че неразкриването на информацията балансира обществения интерес от прозрачност и желанието на третата страна да опази търговската тайна.

В процесното решение липсват каквито и да са факти, обстоятелства и изводи, оборващи презумпцията на § 1 т. 5 от ДР на ЗДОИ, във вр. с § 1 т. 6 от ДР на ЗДОИ. Директорът на БДЧР е длъжен да посочи по какви причини счита, че

необходимостта от ограничаване на достъпа до тази информация съществено превишава обществения интерес от прозрачността и отчетността на субектите, респективно от свободен достъп до информацията. ЗДОИ не поставя условие тази преценка да бъде извършена само при позоваване на наличието на такъв интерес от страна на заявителя, поради което и предвид задължението на органа да постанови акта си при спазване на задължението си по чл. 35 от АПК, чл. 4 от АПК, чл. 7 и чл. 9 от АПК, то за административния орган е налице задължение да обсъди липсата и наличието на надделяващ обществен интерес, независимо дали заявителят се е позовал на цитирания текст.

Липсата на мотиви пречатства съда да извърши преценка за материална законосъобразност на оспорения частичен отказ за предоставяне на обществена информация в настоящото производство, както и дали актът съответства на целта на закона, регламентиран като принципи в чл. 6, ал. 1 от ЗДОИ.

С оглед гореизложеното съдът приема, че процесното решение в обжалваната му част е издадено при съществено нарушение на изискването за форма, а именно липса на мотиви по смисъла на чл. 146, т. 2, във връзка с чл. 59, ал. 2, т. 4 от АПК, което води до неговата незаконосъобразност и е достатъчно основание актът да бъде отменен, поради което жалбата се явява основателна. Атакуваното решение, в обжалваната част, следва да бъде отменено, като преписката в тази част следва да се върне на административния орган за ново произнасяне, при съблюдаване мотивите на съда, изложени в настоящото решение.

Решението е окончателно.

9. Десислава Николова („Капитал“) срещу МТСП

а.д. № 9335/2025 г. на АССГ, Второ отделение, 32 състав

Заявление

На 19.06.2025 г. Десислава Николова („Капитал“) подава заявление до МТСП, с което иска следната информация:

- Какъв брой членове на синдикалните организации е установен, за да се приеме, че са изпълнени изискванията на Наредбата (за определяне на реда за установяване наличието на критериите за представителност на организациите на работниците и служителите и на работодателите) и копие от документите, на база на които е установена представителността на КНСБ и КТ „Подкрепа“.

Отговор

С писмо от 01.07.2025 г. МТСП отказват достъп с мотив, че исканата информация

не е обществена. В отговора е посочено, че за представителна организация на работниците и служителите на национално равнище се признава организация, която отговаря на следните изисквания: 1. да има най-малко 50 хиляди членове; 2. да има организации на работниците и служителите в повече от една четвърт от дейностите, определени с код до втори знак от Класификацията на икономическите дейности, утвърдена от Националния статистически институт, с членуващи не по-малко от 5 на сто от заетите лица във всяка икономическа дейност или най-малко 50 организации, с не по-малко от 5 членове във всяка икономическа дейност; 3. да има местни органи в повече от една четвърт от общините в страната и национален ръководен орган; 4. да има качество на юридическо лице, придобито по реда на чл. 49, ал. 1, най-малко три години преди подаването на искането за признаване на представителност. При проверката на документите е установено, че КНСБ и КТ „Подкрепа“ отговарят кумулативно на горесцитираните изисквания и на основание чл. 36, ал. 1 и 6 от Кодекса на труда, Министерският съвет се е произнесъл с Решение № 46 от 29 януари 2025 г. за признаване на КТ „Подкрепа“ за представителна организация на работниците и служителите на национално равнище и Решение № 47 от 29 януари 2025 г. за признаване на КНСБ за представителна организация на работниците и служителите на национално равнище (обнародвани в ДВ, бр. 9 от 31 януари 2025 г.).

Жалба

С подкрепата на ПДИ отказът е обжалван пред АССГ.

Развитие на делото

Делото е разгледано в открито заседание на 5 ноември 2025 и е обявено за решаване.

Решение

С Решение № 40597/04.12.2025 г. на АССГ, Второ отделение, 32 състав, по административно дело № 9355/2025 г. съдия Красимира Милачкова отменя отказа и задължава главния секретар на МТСП да предостави достъп до исканата информация както следва: брой членове на КНСБ и на КТ „Подкрепа“, установени в производството по издаване на Решение № 46 от 29 януари 2025 г. на Министерския съвет за признаване на КТ „Подкрепа“ за представителна организация на работниците и служителите на национално равнище и Решение № 47 от 29 януари 2025 г. на Министерския съвет за признаване на КНСБ за представителна организация на работниците и служителите на национално равнище, и копия от документите, въз основа на които двете решения са издадени.

Съдията приема, че доколкото с така постановеното решение, предмет на настоящето производство, не е предоставена търсената информация, следва да се приеме, че то обективира отказ. Цитираната в писмото нормативна уредба на

първо място е общодостъпна с публикуването ѝ в „Държавен вестник“; на второ място, с нея не е даден отговор на поставените със заявлението въпроси. Не се установява съществуване на основание за този отказ. Съдържанието на заявлението непротиворечиво обективира търсената информация – а именно конкретния брой членове на двете национално представени синдикални организации и как е формиран изводът за представителността им. Търсената със заявлението информация следва да е известна с оглед постановяването на посочените в оспорения акт решения на Министерския съвет № 46 и № 47 от 29.01.2025 г. След като в отговора е заявено, че двете синдикални организации отговарят кумулативно на изискванията, между които е и брой членове, надвишаващ 50 хиляди, това обстоятелство и останалите релевантни следва да са били проверени, а съответно – в МТСП да е налична информация. Дали тази проверка е извършена и дали установеният брой на членовете отговаря на нормативно изискуемия такъв, съответно налице ли са останалите условия, е именно информация, свързана с обществения живот в Република България и даваща възможност на гражданите да си съставят собствено мнение относно дейността на задължените по закона субекти. Ето защо тя е обществена по смисъла на чл. 2 от ЗДОИ и предоставянето ѝ е дължимо от субекта по чл. 3 от ЗДОИ. В случаите, когато организациите на работниците и служителите направят искане да бъдат признати за представителни на национално равнище, те представят в Министерския съвет документите, изброени в чл. 4, ал. 1 от Наредбата, между които тези по т. 3: документи, с които се установява наличието на необходимия по чл. 34, т. 1 от Кодекса на труда числен състав на организацията.

Съгласно чл. 5, ал. 1 от Наредбата този числен състав се удостоверява чрез единен протокол по образец съгласно приложението, съставен по официални данни, установени с организационни документи, изготвен от комисия, в която участват председателите или секретарите на съответните синдикални организации, участващи в процедурата по установяване на критериите, подписан от ръководителя на предприятието или от упълномощено от него длъжностно лице. Представените в Министерския съвет документи се предоставят на министъра на труда и социалната политика за извършване на анализ и оценка на съдържащите се в тях данни – чл. 8 от Наредбата.

Следователно, информацията, поискана със заявлението, следва да се намира в министерството и предоставянето ѝ не налага допълнителна обработка. Не се установява и не се твърди съществуването на обстоятелства, годни да обосноват извод за съществуване на основание за отказ тази информация да бъде предоставена.

Решението е окончателно.

10. Доротея Дачкова (в. „Сега“) срещу ВКП

а.д. № 3105/2025 г. на АССГ, Второ отделение, 76 състав

Заявление

Със заявление от 18.02.2025 г. Доротея Дачкова („Сега“) иска от Върховна касационна прокуратура да ѝ бъде предоставено копие от доклад от проверка на делата по Закона за отговорността на държаната и общините за вреди срещу прокуратурата, включително и за тенденциозно образуване и провеждане на досъдебни производства.

Заявлението е провокирано от обстоятелството, че на 12 декември 2024 г. пресцентърът на Апелативна прокуратура - Пловдив е съобщил, че по указание на и.ф. главен прокурор към апелативния прокурор на Пловдив Тодор Деянов е разпоредена проверка на делата по ЗОДОВ, включително и за тенденциозно образуване и провеждане на досъдебни производства. Според съобщението проверката е била възложена на Светлозар Лазаров, прокурор в Апелативна прокуратура - Пловдив, и обхваща периода от 2023 г. и първите шест месеца на 2024 г. Било е съобщено също, че срокът за приключване на проверката е 30 януари 2025 г., като резултатите от нея ще бъдат представени и на и.ф. главен прокурор Борислав Сарафов.

Отговор

С Решение № 396/04.03.2025 г. на зам. главен прокурор при ВКП Елена Каракашева информацията е отказана с мотив, че представлява подготвителен документ, който няма самостоятелно значение – основание за отказ по чл. 13, ал. 2, т. 1 от ЗДОИ.

Жалба

С подкрепата на ПДИ отказът е обжалван пред АССГ.

Развитие на делото

Делото е разгледано в открито заседание на 18 юни 2025 г. и е обявено за решаване.

Решение

С Решение № 23626/09.07.2025 г. на АССГ, Второ отделение, 76 състав, по административно дело № 3105/2025 г. съдия Пламен Панайотов отменя отказа и изпраща преписката на ВКП за ново произнасяне по заявлението с указания по тълкуване и прилагане на закона.

Съдията посочва, че исканата информация касае данни, свързани с работата на Прокуратурата на Република България, а дейността на съдебната власт като цяло е обект на повишено обществено внимание. Конкретните проявления от тази

дейност на прокурорите, не следва да бъдат скрити за обществото. Принципите за публичност и прозрачност изрично са залегнали в чл. 5 от Закона за съдебната власт и в процесуалните закони. Безспорно ответникът няма задължение за допълнителна обработка на информацията, преди да я предостави, тоест не може да бъде задължаван да систематизира и обработва допълнително наличната при него информация само и единствено за целите на ЗДОИ, а следва да я предостави във вида, в който разполага с нея. Действително ЗДОИ не предвижда задължените субекти да създават конкретни справки и/или отчети, като за да се предостави исканата информация, тя трябва да е налична. В случая обаче, след като задължения субект е разпоредил изрично да събира и съхранява търсената информация, свързана с делата по ЗОДОВ, включително и за тенденциозно образуване и провеждане на досъдебни производства, то следва да се приеме, че исканата от заявителя информация е налична и се съдържа в документи, създадени и съхранявани от задължения субект. Обобщаването на данни, относими към търсената със заявлението за достъп по ЗДОИ информация, не представлява създаването на качествено нов по съдържание документ като носител на информация. Изчерпателността, респективно липсата на изчерпателност на предоставената информация, би било относимо към преценка законосъобразността на постановения позитивен акт. Нещо повече, ако лицето счита, че предоставената му информация е в недостатъчен обем, може да поиска информация за конкретни обстоятелства, които не са засегнати от издаденото решение за достъп. След като търсената информация е налична и не са налице основанията за отказ по чл. 37, ал. 1 от ЗДОИ, се дължи предоставянето ѝ. При положение, че в крайния акт от проверката се съдържа информация по конкретни дела и преписки, то следва да се подходи по начин, че да не се стигне до разкриване на лични данни по смисъла на ЗЗЛД, тъй като разпоредбата на чл. 2, ал. 5 от ЗДОИ изрично въвежда като изключение от приложимостта на този закон достъпът до лични данни.

В оспореното решение липсват мотиви за наличието или липсата на надделяващ обществен интерес, съгласно установената в чл. 13, ал. 4 от ЗДОИ забрана за ограничаване на правото на достъп до служебна обществена информация, при наличието на надделяващ обществен интерес. Липсата на изложени мотиви в изтъкнатата насока възпрепятства упражняването на съдебен контрол за законосъобразност на оспореното решение по отношение на забрана по чл. 13, ал. 4 от ЗДОИ. Това нарушение по същността си представлява самостоятелно основание за отмяна на оспорения отказ, тъй като, от една страна, ограничава правото на защита на неговия адресат, а, от друга, възпрепятства осъществяването на съдебния контрол за законосъобразност.

В представената административна преписка липсват данни от страна на административният орган да е извършена преценка за наличието или липсата на надделяващ обществен интерес. Разпоредбата на чл. 13, ал. 4 от ЗДОИ постановява, че достъпът до служебна обществена информация не може да бъде

ограничаван при наличие на надделяващ обществен интерес. Наличието на надделяващ обществен интерес е дефинирано в § 1, т. 6 от ДР на ЗДОИ – когато чрез исканата информация се цели разкриване на корупция и на злоупотреба с власт, повишаване на прозрачността и отчетността на субектите по чл. 3 от ЗДОИ. В настоящия казус следва да се приеме, че тъй като чрез исканата информация заявителят може да си състави мнение относно дейността на ПРБ, в случая е налице надделяващ обществен интерес, който дерогира ограничението на достъпа. Заявителката в административното производство изрично е посочила, че е журналист в „Сега“ и в това качество претендира за достъп до поисканата информация.

Решението е окончателно.